

[Waldorff]

hjælpe ham med, for alle og enhver ved jo, at det går ad h... til, og alle og enhver ved også, at det kan regeringen ikke indrømme. Derfor sætter den, hver gang der skal være en af disse politiske debatter, sine økonomer til at spå om en strålende fremtid, som venter os alle sammen, hvis bare vi venter længe nok.

Alle og enhver ved også, at den borgerlige opposition fyrer med løst krudt. Den er godt klar over, at tingene ikke ville være så forfærdelig meget anderledes, hvis det var den selv, der var ved fadet. Den knalder lidt højere, for at man ikke skal glemme, at den er der.

Den forligsaftale, som man indgik den 20. maj 1981, rummer nogle ting, som giver et meget godt billede af, hvor langt socialdemokratiet har bevæget sig i den højredrejning, som har stået på i de sidste 6 år i socialdemokratiet. Min påstand er for det første, at socialdemokratiet reelt har opgivet ethvert hensyn til fagbevægelsens ønsker og krav. Hvad fagbevægelsen måtte mene eller ikke mene, er reelt uden indflydelse på, hvad regeringen og socialdemokratiet gør.

For det andet vil jeg påstå, at socialdemokratiet er inde i en bevægelse, hvor man er klar til at ofre nogle ideologiske, politiske positioner, som man hidtil har anset for helleg, hvor man altså i dag ud fra det dobbelte hensyn dels at bevare regeringsmagten, dels at gennemføre en stram økonomisk politik er klar til at angribe sociale og politiske positioner og landvindinger, som det ville have været utænkeligt at socialdemokratiet ville være gået med til at røre ved for bare få år siden. Jeg mener, der er belæg for påstanden i den aftale, som er blevet indgået.

Den socialdemokratiske del af fagbevægelsen har altid været syltet ind i borgerlig-økonomisk tænkning; derfor har den altid accepteret, at konkurrenceevnen var en hellig ko, og den har accepteret indkomspolitik. For at holde skindet på næsen her i kriseårene og for at fastholde noget, som i hvert fald efter LO-toppens mening lignede et politisk perspektiv, har socialdemokratiske tillidsfolk ført kampagne for, at man skulle gennemføre politiske reformer som et plaster på såret, nu hvor man har måttet acceptere indkomspolitik. Men med den sidste aftale, som er lavet her, er LO-kravene kulet så langt ned under

gulvbrædderne, at det må være muligt selv for LO-pamperne at se det.

Beskæftigelsesplaner og en kraftig indsats imod arbejdsløsheden har været et af de vigtigste krav fra fagbevægelsen – bl.a. de krav, som VS har rejst helt tilbage fra 1974 om en produktion i lønarbejdernes interesse i stedet for at lade folk gå arbejdsløse. Det er også krav, som fagbevægelsen rejser i dag. Men den jobskabelsesordning, som arbejdsministeren foreslog, og som på forhånd var ødelagt ved, at arbejdsgiverne havde vetoret i arbejdsmarkedsnævnene, selv ikke denne udhulede ordning kunne forligspartierne acceptere, for de sætter en stopper for alt, hvad der overhovedet kunne tænkes at blive en eller anden form for konkurrence til det private erhvervsliv, uanset at kapitalen i dag ikke ville drømme om at investere i oprettelse af arbejdspladser på disse områder. I stedet fik fagbevægelsen dels ingenting, dels bare en række stramninger, som fortsætter de stramninger, som er gennemført de sidste år over for de arbejdsløse.

Hvad regeringen har tænkt sig at gøre imod den stigende arbejdsløshed, fremgår med al uønsket tydelighed af det økonomiske sekretariats konjunkturrapport. Det er noget andet end det, fagbevægelsen har tænkt sig. Der står på side 18:

»En vending i ledighedsudviklingen kan tænkes at ville indtræffe hurtigere end ovenfor skitseret, idet man endnu ikke har set de begrænsende virkninger på tilgangen til arbejdsmarkedet af forlængelsen af ventetiden for ret til dagpenge. . . .«

»En vending i ledighedsudviklingen« betyder på almindeligt dansk en begrænsning af arbejdsløsheden, og her siger man altså direkte fra regeringens økonomer, at det skal ske ved at fjerne folk fra statistikkerne, ikke ved at oprette arbejdspladser. Jeg synes ærligt talt nok, at det citat kunne fortjene en kommentar fra arbejdsministeren eller statsministeren.

Fagbevægelsen har også stillet krav til bolig- og skattepolitikken, og LO-toppen har stillet krav om en overskudsdeling – i øvrigt uden om medlemmerne af fagbevægelsen. Det har man stillet som betingelse for at gå med til indkomspolitik og den ringeste overenskomst i mands minde i form af de decentrale overenskomster. Derom siger forligsteksten, at hverken reformer på skatteområ-